

सुपूरा वै कुनदिका सुपूरा मूषिकाञ्जलिः । सुसन्तोषः कापुरुषः स्वल्पकेनैव तुष्यति ।
 अयहेरारुजन् दंष्ट्रां माश्वेव निधनं ब्रज । अपि वा संशयं प्राप्य जीवितेऽपि पराक्रमेः ।
 अथरेः श्येनवच्छिद्रं पश्येत्स्वं विपरिक्रमन् । विवदन् वाऽथ वा तृष्णो ब्यान्नि वाऽपरिशङ्कितः ।
 तमेवं प्रेतवच्छेषे कस्मादञ्जहतो यथा । उत्तिष्ठ हे कापुरुष मास्त्रासोः शत्रुनिर्जितः ।
 माऽस्तं गतस्त्वं कृपणो विश्रूयस्व स्वकर्मणा । मा मध्ये मा जघन्ये त्वं मा धोभृत्तिष्ठ चोर्जितः ।
 अलातं तिन्दुकस्येव मुहूर्त्तमपि हि ज्वल । मा तुषाग्निरिवानर्चिर्धूमायस्व जिजीविषुः ।
 मुहूर्त्तं ज्वलितं श्रेयो न च धूमायितश्चिरं । मा हस्म कस्यचिद्देहे जनीराजः खरो मृदुः ।
 कृत्वा मानुष्यकं कर्म मृत्वाजिं यावदुत्तमं । धर्मस्थानृष्यमाप्नोति न चात्मानं विगर्हते ।
 अलब्धा यदि वा लब्धा नानुशाचति पण्डितः । आनन्तर्यञ्चारभते न प्राणानां धनायते ।
 उद्भावयस्व वीर्यं वा तां वा गच्छ ध्रुवां गतिं । धर्मं पुत्रायतः कृत्वा किं निमित्तं हि जीवसि ।
 दृष्टापूतं हि ते क्लीव कीर्त्तिश्च सकला हता । विच्छिन्नं भोगमूलं ते किं निमित्तं हि जीवसि ।
 शत्रुनिर्मज्जता याज्ञा जङ्गायां प्रपतियता । विपरिच्छिन्नमूलोऽपि न विषीदेत् कथञ्चन ।
 उद्यम्य धुरमुत्कर्षेदाजनेयकृतं स्मरन् । कुरु सत्त्वञ्च मानञ्च विद्धि पौरुषमात्मनः ।
 उद्भावय कुलं मग्नं त्वत्कृते स्वयमेव हि । यस्य वृत्तं न जल्पन्ति मानवा महदद्भुतं ।
 राशिवर्द्धनमात्रं स नैव स्त्री न पुनः पुमान् । दाने तपसि सत्ये च यस्य नोच्चारितं ययः ।
 विद्यायामर्थलाभे वा मातुरुच्चार एव सः । श्रुतेन तपसा वाऽपि श्रिश वा विक्रमेण वा ।
 जनान् योऽभिभवत्यन्यान् कर्मणा हि स वै पुमान् । न त्वेव जाल्मीं कापालीं वृत्तिमेषितुमर्हसि ।
 नृशंखामयशस्याश्च दुःखा कापुरुषोचितं । यमेनमभिनन्देयुरमित्राः पुरुषं कृशं ।
 लोकस्य समवज्ञातं निहीनासनवाससं । अहो लोभकरं हीनमल्पजीवनमल्पकं ।
 नेदृशं बन्धुमासाद्य बान्धवः सुखमेधते । अट्टैव विपस्यानो वयं राद्रात् प्रवासिताः ।
 सर्वकामरसैर्हीनाः स्थानभ्रष्टा नकिञ्चनाः । अवलुकारिणं सत्सु कुलवंशस्य नाशनं ।
 कलिं पुत्रप्रवादेन सञ्जय त्वामजोजनं । निरामर्षं निरुत्साहं निर्वीर्यमरिन्दनं ।
 मास्म सीमन्तिनी काचित् जनयेत् पुत्रमोदृशं । माधूमाय ज्वलत्यन्तमाक्रम्य जहि शात्रवान् ।
 ज्वल मूर्द्धन्यमित्राणां मुहूर्त्तमपि वा क्षणं । एतावानेव पुरुषो यदमर्षी यदक्षमी ।
 क्षमावान्निरमर्षश्च नैव स्त्री न पुनः पुमात् । सन्तोषो वै श्रियं हन्ति तथाऽनुक्रोश एव च ।
 अनुत्थानभये चाभे निरीहो नाश्रुते महत् । एभ्यो निकृतिपापेभ्यः प्रमुञ्चात्मानमात्मना ।
 आयसं हृदयं कृत्वा मृगयस्व पुनः स्वकं । पुरं विषहते यस्मान् तस्मात् पुरुष उच्यते ।
 तमाहुर्वैर्यनामानं स्त्रीवत् य इह जीवति । गूरुस्योर्जितचित्तस्य सिंहविक्रान्तचारिणः ।
 दिष्टभावं गतस्यापि विषये मोदते प्रजाः । य आत्मनः प्रियसुखे हित्वा मृगयते श्रियं ।
 अमात्यानामथो हर्षमादधात्यचिरेण सः ।

४४.०५

४४.१०

४४.१५

४४.२०

४४.२५

४४.३०